

Beslutsunderlag F

Utfärdat 2020-02-25

Diarienummer 0086/19

Handläggare: Peter Berggren

Telefon: 031-368 54 56

E-post: peter.berggren@gshab.goteborg.se

Delprojekt med inriktning avseende Näringsliv

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadshus AB:

1. Bolagen inom Näringsliv kommer inte att genomlysas med inriktning att avyttra, alternativt avveckla eller överföra till förvaltning.

Sammanfattning

Delprojektet utgör ett av flera delprojekt inom ramen för uppdraget, i kommunfullmäktiges budget för 2019, som avser försäljning av tillgångar i Stadshuskoncernen.

Inom klustret för Näringsliv, med Business Region Göteborg AB (BRG) som moderbolag samt med minoritetsägande i:

- Lindholmen Science Park AB
- Johanneberg Science Park AB
- Sahlgrenska Science Park AB
- Göteborgs Tekniska College AB
- Almi Företagspartner Väst AB

föreslås att, för närvarande, inte starta upp enskilt delprojekt att utreda förutsättningar för eventuell avyttring, eller avveckling, alternativt överflyttning till förvaltning.

Detta baseras på den analys, gentemot de av kommunfullmäktige beslutade kriterierna för bedömning och analys i delprojekten, som genomförts.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Göteborgs Stadshus AB har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Göteborgs Stadshus AB har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Göteborgs Stadshus AB har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Ärendet

Delprojektet utgör ett av flera delprojekt inom ramen för uppdraget, i kommunfullmäktiges budget för 2019, som avser försäljning av tillgångar i Stadshuskoncernen.

Beskrivning av ärendet

Inom Näringsliv, Business Region Göteborg AB samt minoritetsägande i Lindholmen Science Park AB, Johanneberg Science Park AB, Sahlgrenska Science Park AB, Göteborgs Tekniska College AB samt Almi Företagspartner Väst AB föreslås att, för närvarande, inte starta upp enskilt delprojekt att utreda förutsättningar för eventuell avyttring, eller avveckling, alternativt överflyttning till förvaltning.

Med utgångspunkt i kommunfullmäktiges budget 2019, och dess beslutade kriterier för bedömning och analys i delprojekten, ges följande slutsatser:

- Minska antal bolag
 - o Näringslivsutveckling är ett prioriterat område för Göteborgs Stad, nuvarande organisering i bolag, med samverkande finansieringsmodell, ses relevant för dagens uppdrag. De minoritetsägda bolagen ses väsentliga för att leverera på BRG:s olika uppdrag, och kan inte, i dagens ägarstrukturer, fusioneras eller överföras till förvaltning.
- Minska risktagande
 - o Inom den struktur BRG, och de minoritetsägda bolagen, verkar bedöms risknivån låg.
- Undvika att agera på konkurrensutsatta marknader
 - o BRG, Science Parks samt Almi verkar inte på en konkurrensutsatt marknad, annat än när det skall uppbådas olika former av projektfinansiering. Den konkurrensen sker primärt med andra liknande offentliga strukturer – på kommunal, regional eller statlig nivå.
- Frigöra medel
 - o BRG, i sitt uppdrag och struktur, är inte försäljningsbart och andelarna i de minoritetsägda bolagen ses ge ringa värde vid försäljning.

Följande text beskriver bakgrunden för respektive verksamhet:

Business Region Göteborg AB (nedan BRG):

Bolaget ägs till 100% av Göteborgs Stad och ansvarar för näringslivsutveckling för Göteborgs Stad, i nära samverkan med de kringliggande 12 kommuner som utgör Göteborgsregionens Kommunalförbund.

BRG ska bidra till att skapa fler arbetstillfällen och därigenom åstadkomma en hållbar tillväxt i Göteborgsregionens näringsliv.

Arbetet ska även ske i samverkan med Västra Götalandsregionen och näringslivets olika aktörer.

BRG utgör moderbolag i klustret Näringsliv, och ska på en övergripande nivå leda och samordna arbetet inom klustret samt driva egna uppdrag inom näringslivsutveckling.

Verksamheten har de senaste åren varit föremål för ett omfattande utvecklingsarbete, några exempel:

- Utveckla och etablera Göteborgs Stads Näringslivsstrategiska program mot 2035
- Uppdaterade samverkansavtal med Göteborgsregionens Kommunalförbund och Västra Götalandsregionen
- Förstärkt engagemang inom innovationsekosystemet, med bland annat etableringen av Testbädd Göteborg

Över ett antal år har en samverkans- och finansieringsmodell (med näringsliv, akademi och andra offentliga aktörer) utvecklats inom BRG. Bedömningen är att dessa strukturer kan bli utmanade, kortsiktigt, vid ett större förändringsarbete gällande eventuell överflyttning av hela, eller delar av, verksamheten till förvaltning.

Näringslivsutveckling sker i varierande grad i antingen bolags- eller förvaltningsform i det offentliga Sverige, och relationen mellan kommun, kommunalförbund och region varierar i olika delar av landet. Som exempel drivs även Stockholm och Skåne i bolagsform.

I budgetbeslutet för 2020 har även Göteborgs Stadshus AB, nedan Stadshus AB, i uppdrag att från och med 2021 finansiera BRG inom bolagskoncernen via koncernbidrag.

Stadshus AB rekommenderar att av ovanstående skäl inte inkludera Business Region Göteborg AB i försäljningsuppdraget, för eventuell avyttring eller överföring till nämnd.

Ägande i de tre Science Parks

Ett av BRGs tre affärsområden är Kluster och Innovation, med uppdraget att skapa hållbar tillväxt genom att aktivt arbeta för kluster- och innovationsutveckling i Göteborgsregionen. Det görs genom att identifiera styrkeområden, knyta samman människor från företag, akademien och offentlig verksamhet i värdefulla nätverk, samt initiera branschsamarbeten som leder till kommersiellt bärkraftiga innovationer.

Ett av de viktigaste verktygen för detta är Göteborgs Stads engagemang i tre olika Science Parks, se enskilda beskrivningar nedan. Alla tre har enskilt utvecklats till ledande inom sina respektive fokusområden, och är i dag delägda med relevanta aktörer.

Parkerna är även väsentliga i att lyckas med BRGs två övriga affärsområden, Etablering och Investering samt Företagsutveckling – med den dragningskraft och de ekosystem av aktörer respektive park besitter.

Då verksamheterna är delägda i aktiebolag går de inte att överföra till förvaltning.

Bedömningen är att parkerna levererar värde till Göteborgsregionen och att Stadens ägande är en väsentlig del, samtidigt är ett eventuellt försäljningsvärde ringa.

Stadshus AB rekommenderar att av ovanstående skäl inte inkludera någon av de tre Science Parks i försäljningsuppdraget, för eventuell avyttring eller överföring till nämnd.

Lindholmen Science Park AB:

Lindholmen Science Park AB, nedan LSP, arbetar utan egen vinning mot visionen att stärka Sveriges konkurrenskraft med fokus på morgondagens mobilitet för människor och gods, genom två parallella uppdrag. Dels utvecklar de ekosystemet inom Lindholmen Science Parks geografiska område och dels driver de program och aktiviteter för innovation och forskning. Inom ett antal områden är LSP en internationellt ledande aktör.

Göteborgs Stad är minoritetsägare i LSP, och äger sammantaget 23,95%. Ägande, och även formell samverkan, är spritt på många olika aktörer.

Chalmers tekniska högskola och Göteborgs Stad är grundare. Huvudägare, utöver detta, är Ericsson AB, Volvo Group, Volvo Cars, Saab AB, Telenor Sverige AB och Toyota Material Handling Europe AB. Som mindre delägare finner vi ÅF AB, Semcon AB, Carmenta, Cybercom Group, Sigma AB, Consat Engineering AB, Norconsult AB, Bluetest AB, Aktiviteten AB och Valea AB.

Johanneberg Science Park AB:

Johanneberg Science Park AB, nedan JSP, är Sveriges ledande samverkansarena för samhällsbyggnad.

Uppdraget är fokuserat på att samskapa innovationer för ett samhälle som är bra för människor och miljö. Att sammanföra akademi, samhällsaktörer samt stora och små företag. Tillsammans driver parterna nationella och internationella innovationsprojekt och testar lösningar på framtidens samhällsutmaningar.

Göteborgs Stad är minoritetsägare i JSP, och äger sammantaget 38,84%. Även här är ägande, och även formell samverkan, spritt på många olika parter.

JSPs ägar- och partnernetverk består, utöver Göteborgs Stad, av Chalmers tekniska högskola, AB Volvo, Bengt Dahlgren AB, Förvaltnings AB Framtiden, Göteborg Energi, HSB, Husqvarna AB, MölnDala Fastighets AB, Peab AB, Riksbyggen, Tyréns AB, Skanska, Wallenstam, White arkitekter, Akademiska Hus, Chalmersfastigheter, Västra Götalandsregionen, Västsvenska Kemi- och Materialklustret, samt över 150 små och medelstora företag.

Sahlgrenska Science Park AB:

Sahlgrenska Science Park AB, nedan SSP, är en neutral arena som bidrar till att Sverige kan ta en ledande roll inom Health Tech – och sätter ljuset på branschöverskridande samarbeten. Mobilitet, 5G, AI och dataanalys innebär stora möjligheter för vård och omsorg.

Göteborgs Stad är minoritetsägare i SSP, och äger sammantaget 22,94%. Övriga delägare återfinns inom offentlig sektor, Västra Götalandsregionen, Göteborgs universitet, Chalmers tekniska högskola och Mölndals stad, och samverkan med andra aktörer sker genom olika typer av samverkansavtal.

Medarbetarna har stora nätverk och erbjuder expertis, trendanalys och metodisk affärsutveckling till medlemsföretag. Entreprenörer, globala företag och investerare samverkar med vård, omsorg, akademisk forskning och många andra kreativa krafter.

Ägande i Almi Företagspartner Väst AB:

Almi Företagspartner Väst AB, nedan Almi Väst, erbjuder lån och affärsutveckling till företag med tillväxtpotential. Det gäller såväl företag som är i startupfas som befintliga företag.

Göteborgs Stad är minoritetsägare i Almi Väst, och äger sammantaget 12,25%.

Majoritetsägare i Almi Väst är svenska staten, och även Västra Götalandsregionen har minoritetsägande. Almi Väst är dotterbolag till Almi Företagspartner AB, där staten äger 100%. Almi Företagspartner AB är majoritetsägare i 16 olika regionala Almi-bolag.

Bedömningen är att Almi Väst levererar värde till Göteborgsregionen och att Stadens ägande är en väsentlig del, samtidigt är ett eventuellt försäljningsvärde ringa.

Då verksamheten är delägd i aktiebolag går den inte att överföra till förvaltning.

Stadshus AB rekommenderar att av ovanstående skäl inte inkludera Almi Företagspartner Väst AB i försäljningsuppdraget, för eventuell avyttring eller överföring till nämnd.

Ägande i Göteborgs Tekniska College AB:

Göteborgs Tekniska College AB, nedan GTC, är resultatet av ett samarbete mellan näringsliv och kommun. Göteborgs Stad är minoritetsägare i GTC, och äger sammantaget 49%. Övriga delägare är Volvo Group och Volvo Cars.

Huvudinriktningen för GTC är att utforska och utveckla världen omkring sig.

Utbildningarna, som är framtagna tillsammans med ägarna, baseras på deras framtida kompetensbehov och de första studenterna började hösten 1998.

Idag finns verksamhet inom följande områden:

- Yrkeshögskola
- Yrkesvuxenutbildning
- Projekt och utveckling
- Gymnasieskola

Bedömningen är att GTC levererar värde till Göteborgsregionen och att Stadens ägande är en väsentlig del, samtidigt är ett eventuellt försäljningsvärde ringa.

Då verksamheten är delägd i aktiebolag går den inte att överföra till förvaltning.

Stadshus AB rekommenderar att av ovanstående skäl inte inkludera Göteborgs Tekniska College AB i försäljningsuppdraget, för eventuell avyttring eller överföring till nämnd.

Sammanfattande bedömning

Baserat på ovanstående analyser, gentemot de av kommunfullmäktige beslutade kriterierna för bedömning och analys i delprojekten, föreslås att, för BRG och de minoritetsägda bolagen inom Näringsliv, för närvarande inte starta upp enskilt delprojekt att utreda förutsättningar för eventuell avyttring, eller avveckling, alternativt överflyttning till förvaltning.

Eva Hessman
Vd, Göteborgs Stadshus AB